

Revisionsplan 2023

Beslutad 2023-01-19

Diarienummer: KS9 2023–3

Datum: 2023-01-19

Handläggare: Peter Alexanderson

Organisation: Revisionskontoret

Innehåll

1 . Uppdraget	4
2 . Resurser	4
3 . Revisionsprocessen	5
3.1 Risk- och väsentlighetsanalys	5
3.2 Riksinventering och omvärldsbevakning	5
4 . Granskningar för 2023	6
4.1 . Granskning av kommunens årsredovisning och lagstadgade delårsrapport	6
4.2 . Granskningar av tillförlitlighet i system och rutiner	7
4.3 . Grundläggande granskning	7
4.4 . Fördjupade projekt	8
4.4.1 . Kommunstyrelse och nämnder	8
4.4.2 . Stadshuskoncernen	10
4.5 . Uppföljningar av tidigare års granskningar	11
4.6 . Informationstillfällen	12

1. Uppdraget

Revisorernas uppdrag definieras i kommunallagens (KL) 12 kapitel. Där fastställs att revisorerna årligen ska granska all verksamhet i den omfattning som följer av god revisions sed. God sed lyfter fram och förtydligar revisorernas uppdrag - ansvarsprövningen och dess innebörd, samt revisionsprocessen, det vill säga innehållet i revisionsarbetet.

Begreppet årligen granska all verksamhet, betyder att revisorerna för varje nämnd, styrelse och fullmäktigeberedning varje år ska granska, pröva och bedöma om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att:

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
- verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut
- resultaten i årsredovisning och i delårsrapport överensstämmer med fullmäktiges mål och beslut

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att:

- redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning,
- delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed,

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att nämnder och styrelser inom sina områden ska se till att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, riktlinjer och föreskrifter. Det innebär att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs

Revisorerna ska utifrån en egen riskbedömning granska den verksamhet som bedrivs av nämnder och styrelser. Riskanalysen mynnar ut i en revisionsplan.

I revisionsplanen beskrivs de granskningar som ska ligga till grund för bedömningar och uttalanden i revisionsberättelser och granskningsrapporter.

2. Resurser

Linköpings kommunfullmäktige utser förtroendevalda till revisorer i kommunen och lekmannarevisorer i de kommunala bolagen.

Kommun- och lekmannarevisionen i Linköping disponerar sju förtroendevalda revisorer, en yrkesrevisor och en administratör vid revisionskontoret samt upphandlade konsulter.

3. Revisionsprocessen

Den årliga revisionsprocessen börjar med en revisionsplanering som består av omvärldsanalys, riskanalys och upprättande av den årliga revisionsplanen. Därefter genomförs de i revisionsplanen fastställda revisionsinsatserna. Revisionsprocessen avslutas med att årets alla granskningar analyseras och bedöms. Då prövar revisorerna om styrelse, fullmäktigeberedningar och nämnder har fullgjort sina uppdrag. Revisionsberättelser upprättas som lämnas till fullmäktige. I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna om ansvarsfrihet bör tillstyrkas och om fullmäktiges mål för verksamheten har uppfyllts under året.

3.1. Risk- och väsentlighetsanalys

Revisionsarbetet ska enligt god revisions sed vara riskbaserat. Kommunen och de kommunala bolagen bedriver en omfattande verksamhet inom vitt skilda områden. Revisorerna måste av resursskäl göra ett urval av områden för granskning varje år och bestämma i vilken omfattning dessa områden ska granskas. Analysen av risker i verksamheterna är ett viktigt hjälpmedel vid prioriteringarna.

Riskanalysen har en tydlig koppling till revisorernas uppdrag och präglas av helhetssyn. En riskanalys består av två delar:

1. Identifiera vilka risker som finns inom väsentliga verksamheter, funktioner och processer, utifrån den kunskap som inhämtas från verksamheten och från omvärlden.
2. Göra en bedömning av konsekvens och sannolikhet dvs. hur allvarligt det är eller blir om risken realiserar samt hur troligt det är att risken inträffar.

Riskanalysen är medlet för att inrikta revisionsarbetet på sådana väsentliga områden där risker konstateras eller befaras, vilka kan påverka nämndens/styrelsens ansvarsutövande avseende verksamhet, förvaltning och redovisning eller förtroendet för kommunen som organisation. Ytterst ska revisorernas granskningsinsatser utmynna i den årliga revisionsberättelsen i vilken revisorerna ger fullmäktige underlag för dess prövning av ansvarsfrågan.

Genomförandet av de planerade aktiviteterna varierar i omfattning och metod.

3.2 Riksinventering och omvärldsbevakning

För att revisorerna ska kunna genomföra en riskvärdering av händelser som kan påverka, hindra eller hota måluppfyllelsen inom den kommunala verksamheten är det av vikt att en riksinventering genomförs. Inventeringen innefattar interna och externa faktorer såsom omvärldsförändringar, väsentliga händelser inom kommunen, intern kontroll, samverkan med närliggande kommuner, resultatet av den grundläggande granskningen och av tidigare års fördjupade granskningar. I inventeringen inkluderas även finansiell analys. Omnämnda faktorer tar sin utgångspunkt i fullmäktiges mål.

Inventeringen tar även hänsyn till nationella trender och förändrad lagstiftning. Med hjälp av offentlig statistik identifieras områden där kommunen avviker negativt i jämförelse med liknande kommuner, regionen och riket.

4. Granskningar för 2023

Nedan presenteras 2023 års revisionsplan. Revisionsplanen följer God Revisionsred och fördelar de prioriterade insatserna på följande områden:

- Granskning av kommunens årsredovisning och lagstadgade delårsrapport.
- Granskning av tillförlitlighet i system, rutiner och redovisning.
- Grundläggande granskning
- Fördjupade projekt.
- Uppföljningar av tidigare års granskningar som visat på brister.

4.1 Granskning av kommunens årsredovisning och lagstadgade delårsrapport

Räkenskapsrevision är en obligatorisk del av den kommunala revisionen. Revisorerna prövar årligen om räkenskaperna är rättvisande och lämnar i revisionsberättelsen ett uttalande om räkenskaperna är rättvisande.

Revisorerna ska också bedöma om resultaten i den delårsrapport som enligt 11 kap. 16 § ska behandlas av fullmäktige och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat.

Nämnd	Granskning av kommunens lagstadgade delårsrapport per augusti 2023
KS	Granskning av om delårsrapporten har upprättats enligt lagens krav och anvisningar från normerande organ. Granskningen är översiktlig. Granskningen genomförs utifrån kommunal standard för räkenskapsrevision.
KS	Granskning av kommunens redovisning av om balanskravet och kommunfullmäktiges mål uppnås vid årets slut. Granskningen är översiktlig.
Nämnd	Granskning av kommunens årsredovisning
KS	Granskning av om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens finansiella resultat och ställning samt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. Granskningen genomförs enligt kommunal standard för räkenskapsrevision.
KS	Granskning av om balanskravet är uppfyllt och om mål beslutade av fullmäktige har uppnåtts.

4.2. Granskningar av tillförlitlighet i system och rutiner

Revisorerna ska pröva om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. Granskningen omfattar kommunens system för interna kontroll samt i olika rutiner och IT system för verksamheten och den ekonomiska redovisningen. Väl fungerande kontroller i kommunens IT-system och rutiner är en förutsättning för tillförlitliga beslutsunderlag.

Nämnd	Granskning
AN	Granskning av utbetalningar av försörjningsstöd Kommunen betalar årligen ut betydande belopp i försörjningsstöd. 2021 uppgick kostnaden till 319 mnkr. Brister i betalningsprocessen kan leda till förtroendeskada och att felaktiga belopp utbetalas. Granskningen ska besvara om nämnden har tillräcklig intern kontroll för att säkerställa att rätt utbetalningar sker.

4.3. Grundläggande granskning

Enligt God revisionsred i kommunal verksamhet är den grundläggande granskningen basen i den årliga granskningen. Granskningen är övergripande och genomförs i samtliga styrelser och nämnder. Kommunstyrelsens arbete med uppsikt över kommunkoncernen ingår i den grundläggande granskningen. Den ska ge revisorerna underlag till prövningen av styrelsers och nämnders ansvarsutövande och bidra till revisorernas risk- och väsentlighetsanalys.

Granskningen utgår från styrelsens eller nämndens ansvar att förvalta och genomföra verksamheten enligt kommunfullmäktiges mål, uppdrag, lagar och föreskrifter. Respektive organ måste bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Revisorerna följer löpande alla styrelsers och nämnders arbete under året genom att läsa protokoll, ekonomiska uppföljningar, verksamhetsuppföljningar, styrande dokument och annan väsentlig information. De genomför minst två dialoger med styrelsen och nämnderna.

De sakkunniga genomför på uppdrag av revisionskollegiet en översiktlig granskning av styrelsers och nämnders uppföljning, styrning och kontroll av verksamheten samt måluppfyllelse. Rapportering till revisorerna sker två gånger per år.

Nämnd/styrelse	Uppmärksamhet 2023
Nämnder och bolag	Under året uppmärksammas kommunens och nämndernas och bolagens styrande dokument och särskilda iakttagelser utifrån 2022 års granskning.
Koncerngemensamt	Bolagens verksamhetsinformation till kommunfullmäktige. (Principiell beskaffenhet eller av större vikt).
Sankt kors	Bolagets riskhantering samt följsamhet till mål och uppdrag i det särskilda ägardirektivet
Tekniska verken	Bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll av elhandelsverksamheten.

4.4. Fördjupade projekt.

Revisorerna bedömer ur ett risk- och väsentlighetsperspektiv vilka fördjupade granskningar som ska genomföras. Behov uppstår när den grundläggande granskningen inte är tillräcklig för att pröva en styrelses- eller nämnds ansvarsutövande. De fördjupade granskningarna är avgränsade och inriktade på en viss verksamhet, process eller system. De behandlar ytterst ändamålsenlighet och den interna styrningen och kontrollen i verksamheten. För att inhämta information inom olika områden och bedöma risker och granskningsinriktning genomförs också förstudier. De fördjupade granskningar som planeras för 2023 redovisas nedan.

4.4.1. Kommunstyrelse och nämnder

Nämnd	Granskningar
AN	<p>Granskning av ekonomiskt bistånd</p> <p>Kommunen har under lång tid haft höga kostnader för ekonomiskt bistånd i jämförelser med andra kommuner i samma storlek. Enligt 4 kap 4§ socialtjänstlagen får Socialnämnden begära att den som får försörjningsstöd ska delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet i syftet att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv och stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller på en fortsatt utbildning. Brister i arbetet med att minska beroendet av ekonomiskt bistånd innebär en risk att fler blir långvarigt beroende av försörjningsstöd, fler hushåll får försörjningsstöd samt att utsattheten för barn som växer upp i familjer som är beroende av försörjningsstöd ökar. Granskningen avser nämndens arbete med att minska beroendet av ekonomiskt bistånd.</p>

Nämnd	Granskningar
KS	<p>Granskning av kommunens lokalförsörjning</p> <p>I kommunen har Lejonfastigheter AB monopol på in- och uthyrning av lokaler och fastigheter till den primärkommunala verksamheten. För att lokalförsörjningsprocessen ska vara väl fungerande krävs att det finns en tydlig styrning och en tydlig fördelning av ansvar och roller. Brister i kommunens styrning och kontroll av lokalförsörjningen, bland annat avseende i innehåll och följsamhet till lokalförsörjningsplanen samt i styrningen med att optimera lokalutnyttjandet av fastigheterna kan leda till ökade kostnader och förtroendeskada för kommunen. Granskningen avser kommunens styrning, samordning och kontroll för att uppnå en strategisk och kostnadseffektiv lokalförsörjning.</p>
KS	<p>Granskning av finansverksamheten</p> <p>Kommunen har stora belopp i placeringar av värdepapper och kommunkoncernen lånar också till investeringar. I kommunallagen står att kommunerna skall ha en god ekonomisk hushållning. Enligt kommunallagen kap 11 §2 - 4 ska kommunen förvalta sina medel så att krav på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen och särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser. Brister i följsamhet till kommunens styrande dokument kan innebära att avkastningsmål inte uppnås eller ekonomiska förluster uppstår med förtroendeskada som följd. Granskningen avser intern styrning, uppföljning och kontroll för att leva upp till lagstiftning och kommunens styrande dokument.</p>
SBN, KS, ÄN, SON, (KoF)	<p>Granskning av kommunens upphandlingar</p> <p>Kommunen upphandlar varje år varor och tjänster för betydande belopp. I lagen om offentlig upphandling (LOU) regleras de inköp som görs av offentliga organisationer. I samhällsdebatten har det också uppmärksammats att välfärdsbrotten ökar i samhället. Brister i följsamhet till lag och kommunens upphandlingspolicy i upphandlingsrutiner medför en risk till fördyringar, kvalitetsbrister och att välfärdsbrott inte upptäcks. Granskningen ska bedöma om rutiner och processer i rimlig utsträckning säkerställer att lagen om offentlig upphandling (LOU) och kommunens styrdokument på området efterlevs, om ingångna avtal följs upp samt om det finns ändamålsenliga rutiner för att förebygga och upptäcka välfärdsbrott i upphandlingsprocessen.</p>

Nämnd	Granskningar
SoN, KS, Leanlink	<p>Kommunens Personalförsörjning</p> <p>Kommunens prognostiserar ett årligt rekryteringsbehov av 1300–1600 personer fram till 2029. Det finns idag yrkesgrupper där personalomsättningen redan idag är hög och det är svårt att rekrytera in nya medarbetare inom t ex socialtjänsten och äldreomsorgen. Detta ställer krav på att använda rätt kompetens till insatser, hitta nya arbetsätt och även prioritera insatser. Enligt SKR är en digitalisering av kommunernas verksamheter även en avgörande del för att hantera framtidens rekryteringsbehov. Brister i kommunens styrning, uppföljning och kontroll av det personalstrategiska arbetet innebär en risk att de åtgärder som vidtas inte är ändamålsenliga för att möta morgondagens servicebehov. Granskning avser ändamålsenligheten i styrelsens och nämndernas arbete för att möta kommunens rekryteringsbehov.</p>

4.4.2. Stadshuskoncernen

Bolag	Granskningar
Sank Kors	<p>Styrning, uppföljning och kontroll</p> <p>Bolaget syfte är att tillhandahålla lokaler för små och medelstora företag och ha en ekonomisk ställning som medger utveckling och investeringar utan ägartillskott. I uppdraget ingår att förvärva och sälja fastigheter. De ekonomiska målen är att ha en avkastning motsvarande 5 % av justerat eget kapital och en soliditet på lägst 5 %. Bolaget genomför stora investeringar, har ett litet rörelseresultat och en stor balansomsutning. Bolaget når inte alla målsättningar. Granskningen avser bolagets styrning och kontroll för att leva upp till målsättningar och uppdrag.</p>

Stångåstaden	<p>Upphandling enligt LoU</p> <p>Brister i följsamhet till lag och kommunens upphandlingspolicy i upphandlingsrutiner medför en risk till fördyringar, kvalitetsbrister och att välfärdsbrott inte upptäcks. Risker finns kopplat till brister i följsamhet till Lagen om offentlig upphandling och kommunens upphandlingspolicy och att otillåtna upphandlingar genomförs. Granskningen ska bedöma om rutiner och processer i rimlig utsträckning säkerställer att lagen om offentlig upphandling (LOU) och kommunens styrdokument på området efterlevs, om ingångna avtal följs upp samt om det finns ändamålsenliga rutiner för att förebygga och upptäcka välfärdsbrott i upphandlingsprocessen.</p>
TVAB	<p>Granskning av särredovisning av VA-verksamheten.</p>
TVAB	<p>Granskning av självkostnadsprincipen i avfallstjänster.</p>
Stångåstaden	<p>Granskning Informationssäkerhet</p> <p>Brister i informationssäkerheten innebär en risk för att enskild medborgare skadas, ekonomiska förluster och att allmänhetens förtroende för bolaget och kommunen påverkas negativt.</p>

4.5. Uppföljningar av tidigare års granskningar

I de fall där väsentliga brister konstaterats vid granskningar tidigare år kommer uppföljning av åtgärder att göras under 2023. Ytterligare uppföljningar utifrån bland annat 2022 års revision kan tillkomma

SBN	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning av granskningen "Diarieföring av handlingar"
BoU, BiN	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning av granskningen "överföring av elevinformation"
Lejonfastigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning av granskningen "Lokalförsörjningsuppdrag"
Kommunen	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning av granskningen "Informationssäkerhet"

4.6. Informationstillfällen

Vi avser att bjuda in ledande tjänstepersoner från kommunledningsförvaltningen till kollegiets sammanträden under 2023. Syftet är att på ett informellt sätt få information och möjlighet att ställa frågor om för kommunen strategiskt viktiga områden. Förfrågan kommer att riktas till följande befattningshavare:

- Kommundirektören
- Säkerhetsdirektör
- Ekonomidirektören